

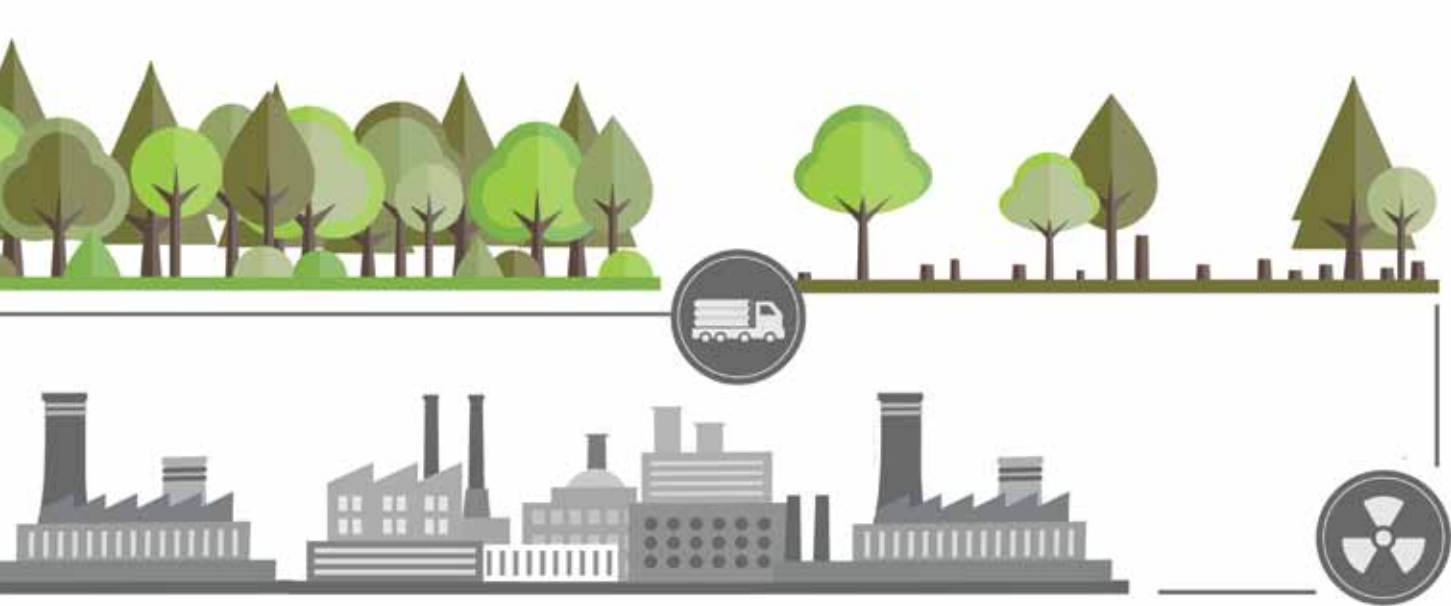

Perspective sustenabile

June 2016

KPMG in Romania

Contributor

Aurelia Călin
Senior Consultant,
Sustainability Advisory
Email: acalin@kpmg.com

Anul 2015 va rămâne o pagină de referință în istoria omenirii, cu două decizii majore la nivel mondial, ce vor remodela mentalități, modele de afaceri, cicluri economice și care vor contribui decisiv la dezvoltarea unor societăți sustenabile.

Aceste decizii fundamentale, Acordul de la Paris privind schimbările climatice încheiat cu ocazia Conferinței Organizației Națiunilor Unite pe tema Schimbărilor Climatice (COP 21) și adoptarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (SDG) în cadrul Summitului pentru Dezvoltare Durabilă al Națiunilor Unite, au devenit adevărate forțe motoare ce vor recontura modelul economic global.

Acordul de la Paris privind schimbările climatice, care are rolul de a cataliza acțiunile globale pe o traiectorie de limitare a creșterii temperaturii medii globale cu mult sub 2°C și depunerea de eforturi pentru ca această creștere să rămână sub 1,5°C comparativ cu perioada preindustrială, a reprezentat mai mult decât un semnal politic din partea guvernelor pentru combaterea schimbărilor climatice. 188 de țări din cele 195 participante și-au asumat în momentul semnării Acordului planuri naționale care să susțină decarbonizarea economiei globale. Un vector important în elaborarea acestor planuri a fost vocea investitorilor și a mediului

de afaceri, conștienți de faptul că tranziția către o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon este inevitabilă. Progresul de la modelele economice tradiționale la cicluri economice sustenabile poate fi atins pe baza unor investiții substanțiale, iar multe dintre acestea vor proveni din sectorul privat. Conform Agenției Internaționale pentru Energie, atingerea reducerilor de emisii de gaze cu efect de seră asumate în cadrul COP 21 necesită investiții de 13.5 trilioane USD¹ până în anul 2030.

La nivel mondial se conturează o tendință foarte puternică a mediului de afaceri în sensul creării de valoare adăugată pentru investitori prin evaluarea riscurilor asociate schimbărilor climatice și a identificării de oportunități pentru gestionarea acestor provocări. La solicitarea G20², Boardul pentru Stabilitate Financiară, un organism internațional ce monitorizează și propune recomandări privind sistemul financiar global, a cooptat sectorul public și pe cel privat într-un proces de analiză a modului în care sectorul financiar poate încorpora aspectele privind schimbările climatice în raportările financiare. Astfel, în decembrie 2015 a fost stabilit un grup de lucru pentru raportări financiare privind aspectele legate de schimbări climatice.

1) http://www.worldenergyoutlook.org/media/news/WEO2015_COP21Briefing.pdf

2) Grupul celor douăzeci de miniștri ai finanțelor și ai guvernatorilor băncilor centrale

Anul 2015 va rămâne o pagină de referință în istoria omenirii, cu două decizii majore la nivel mondial, ce vor remodela mentalități, modele de afaceri, cicluri economice și care vor contribui decisiv la dezvoltarea unor societăți sustenabile.

Rolul acestui grup este acela de a realiza o analiză aprofundată privind transparentizarea eficientă și de a elabora un set de recomandări privind publicarea voluntară de informații referitoare la riscurile asociate schimbărilor climatice în cadrul raportărilor financiare. Acest proces are rolul de a sprijini deciziile investiționale, de finanțare și asigurări, permițând în același timp stakeholder-ilor relevanți să înțeleagă care este concentrarea activelor legate de carbon din sectorul financiar și expunerea sistemului la riscuri legate de schimbări climatice.

La nivelul mediului de afaceri se manifestă o mobilizare fără precedent, mai mult de 400 de investitori însumând active de peste 25 trilioane USD fiind înscrși la momentul actual pe platforma dedicată prezentării acțiunilor mediului investițional în domeniul schimbărilor climatice (Investor Platform for Climate Actions³), ce include o sinteză a acțiunilor și inițiativelor asumate de comunitatea investitorilor la nivel global. Printr-o scrisoare transmisă în aprilie 2016 Președinților și Premierilor celor mai importante economii ale lumii această rețea a investitorilor la nivel global solicită ratificarea urgentă a Acordului de la Paris, argumentând că este nevoie de un cadru legislativ predictibil pentru atragerea de investiții care să susțină procesul de decarbonizare a economiilor⁴.

Tranziția către o economie globală cu emisii reduse de dioxid de carbon va fi posibilă numai prin cooperarea activă dintre sectorul public și cel privat, prin dezvoltarea de politici naționale coerente și coordonarea eforturilor către atingerea acestui obiectiv major, pe fundamentul unui nivel ridicat de transparență.

România poate să își construiască oportunități de dezvoltare pe baza acestui context prin conturarea unor direcții strategice clare și prin consolidarea parteneriatelor dintre sectorul public și cel privat, în sensul implementării de tehnologii noi de producere a energiei, a susținerii investițiilor orientate spre dezvoltarea sustenabilă a infrastructurii și a sistemelor inteligente de transport, stabilind astfel premisele necesare transformării marilor orașe în "orașe inteligente". Dezbaterile majore din ultimii ani au fost conturate pornind de la necesitatea extinderii infrastructurii. La nivel național începe să se manifeste un interes tot mai mare pentru construirea de parteneriate public-private, existând premise încurajatoare de extindere a acestui model pentru finanțarea unor proiecte majore. Cu toate acestea, o analiză mai aprofundată a direcțiilor strategice spre care toate aceste eforturi ar trebui să fie concentrate ar putea permite o schimbare pozitivă majoră la nivelul întregii societăți. Spre exemplu, cuantificarea externalităților de mediu pentru proiectele majore și adoptarea deciziilor considerând rezultatele unei astfel de analize ar susține implementarea de soluții sustenabile, cu efecte pozitive pe termen mediu și lung.

Romania
poate construi
oportunitati
de dezvoltare
sustenabila a
infrastructurii,
stabilind astfel
premisele
necesare
transformarii
marilor orase in
"orase inteligente".

3) <http://investorsonclimatechange.org/>

4) <http://www.unepfi.org/fileadmin/communications/20160418-early-entry-into-force-public.pdf>

La nivel mondial se conturează o tendință activă de creștere a nivelului de transparență prin publicarea de informații relevante privind integrarea aspectelor de dezvoltare durabilă la nivel de organizație precum și de extindere a limitelor raportării.

De asemenea, pentru atragerea de capital un mecanism foarte interesant ce ar putea fi implementat și în România ar fi cel de “obligațiuni verzi” – un instrument financiar cu venituri fixe utilizat pentru a atrage fonduri prin intermediul pieței de capital. Diferența dintre un astfel de instrument și o obligațiune clasică o constituie faptul că emitentul acesteia declară public că fondurile respective sunt destinate a finanța proiecte verzi cum ar fi proiecte de energie regenerabilă, sisteme de transport cu emisii reduse de gaze cu efect de seră, proiecte forestiere, etc. Dacă acum 9 ani acest concept nu exista, în iulie 2014 a fost lansat Indicele Dow Jones al Standard&Poor’s pentru Obligațiuni Verzi, iar emisiunile din acest an au atins deja valoarea de 34,5 milioane USD.

A doua decizie majoră la nivel mondial din 2015, ce va canaliza eforturile viitoare spre construirea unei lumi sustenabile, o reprezintă adoptarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (SDG) în cadrul Summitului pentru Dezvoltare Durabilă al Națiunilor Unite. Aceste 17 obiective, împreună cu cele 169 de ținte specifice asociate, integrate în documentul “Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă – O Agendă Universală” stabilesc viziunea la nivel global pentru următorii 15 ani și adresează o paletă largă de provocări cu care omenirea se confruntă: sărăcie, siguranță alimentară, sănătate, educație, schimbări climatice, etc. Foarte interesantă este o țintă specifică (12.6) axată pe încurajarea integrării de către companii a informațiilor privind dezvoltarea durabilă în ciclul de raportare, stabilind astfel o conexiune intensă între aceste obiective globale majore și datele privind inițiativa punctuale implementate de companii, date ce pot fi utilizate pentru a măsura progresul în ceea ce

privește îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă. Inițiativa Globală de Reportare, o organizație recunoscută la nivel internațional pentru Ghidurile de raportare în domeniul sustenabilității elaborate, a dezvoltat împreună cu o companie de consultanță platforma 12.6 Tracker⁵, o baza de date ce poate fi utilizată la nivel guvernamental și interguvernamental pentru a evalua stadiul raportării și pentru a monitoriza progresul în ceea ce privește atingerea țintei SDG 12.6.

Astfel, la nivel mondial se conturează o tendință activă de creștere a nivelului de transparență prin publicarea de informații relevante privind integrarea aspectelor de dezvoltare durabilă la nivel de organizație, precum și de extindere a limitelor raportării prin comunicarea de informații referitoare la gestionarea acestor aspecte la nivelul lanțului de aprovizionare. Indiferent de relațiile contractuale existente, o afacere sustenabilă nu poate avea la bază un lanț de aprovizionare ce nu se află cel puțin la stadiul de conformare cu reglementările aplicabile. Investitorii și stakeholder-ii au o înțelegere tot mai aprofundată asupra acestor aspecte, iar presiunea pe care companiile, dar și autoritățile o vor resimți va fi tot mai accentuată.

Mai mult, politicile la nivel European (ex. Al 7-lea Program de acțiune pentru mediu – “O viață bună în limitele planetei noastre”, Comunicarea Consiliului European “Un parteneriat global pentru eradicarea sărăciei și dezvoltarea durabilă post 2015”) și cadrul legislativ (pachetul Energie – Climă 2030, pachetul de măsuri privind economia circulară) converg către susținerea atingerii SDG și a țintelor asumate în cadrul COP 21.

5) <http://database.globalreporting.org/SDG-12-6/Global-Tracker>

„Ideea de creștere a nivelului de transparență devine tot mai proeminentă, fiind introduse cerințe de raportare non-financiară pentru anumite companii ce operează în Europa (Directiva 2014/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2014 de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea de informații nefinanciare și de informații privind diversitatea de către anumite întreprinderi și grupuri mari), aplicabile începând cu exercițiul financiar 2017.” comentează Șerban Toader, Senior Partner KPMG în România și Moldova

Aria de aplicabilitate a cerințelor Directivei menționate anterior este constituită de entitățile de interes public (instituții de credit și întreprinderi de asigurare care își desfășoară activitatea în și intră sub incidența legislației unui stat membru, întreprinderi care se afla sub incidența legislației unui stat membru și ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată din orice stat membru, precum și întreprinderile desemnate de statele membre drept entitate de interes public) cu:

- peste 500 de angajați și
- un bilanț total mai mare de 20 milioane euro sau cifră de afaceri netă mai mare de 40 milioane euro.

Conform cerințelor Directivei 2014/95/UE, raportarea se poate realiza sub forma unei “declarații non-financiare”, ce trebuie să prezinte un set minim de informații (ex. o descriere a modelului de afaceri și a politicilor adoptate cu privire la aspectele de mediu, sociale, respectarea drepturilor omului, etc). O astfel de declarație include și indicatori de performanță non-financiară relevanți pentru întreprindere și poate fi realizată pe baza unui cadru de raportare existent la nivel național sau internațional. O a doua modalitate de prezentare a informațiilor non-financiare de către companiile ce intră sub incidența Directivei 2014/95/UE o constituie realizarea unui raport separat, publicat distinct de raportul managementului. În aprilie 2016 a fost finalizat procesul de consultare publică derulat de CE privind elaborarea de orientări fără caracter obligatoriu privind metodologia de raportare a informațiilor non-financiare de către companiile vizate. Varianta finală a acestor orientări este de așteptat să fie publicată înainte de 6 decembrie 2016.

La nivel de companie, aceste cerințe noi pot fi percepute ca o presiune suplimentară, un exercițiu ce trebuie realizat pentru a evita potențiale penalități, sau pot fi transformate într-un avantaj competitiv.

Pe piața din
România există
organizații ce au
parcurs până în
acest moment
mai multe cicluri
de raportare
non-financiară.

Pe piața din România există organizații ce au parcurs până în acest moment mai multe cicluri de raportare non-financiară, fie că aceasta presupune furnizarea de informații pentru elaborarea unui raport la nivel de grup sau conceperea unui raport separat pentru operațiunile locale. Mulți dintre cei ce raportează la acest moment sunt companii multinaționale, cu direcții strategice bine definite, politici coerente la nivel de grup și ținte asumate, de cele mai multe ori alegând să își prezinte în mod voluntar performanțele economice, sociale și de mediu conform unor ghiduri utilizate la nivel internațional. Indiferent de modelul de raportare ales, cei care au structurat atent întregul proces, urmărind identificarea riscurilor și înțelegerea completă a ramificațiilor acestora și impactul pentru companie, au putut identifica zone de îmbunătățire, fie că este vorba de reducerea costurilor sau dezvoltarea unor sisteme robuste de monitorizare și control a aspectelor non-financiare.

„Companiile cu tradiție în raportarea non-financiară ce operează în Europa au înțeles că există riscuri care se manifestă la nivelul lanțului de aprovizionare, care le pot afecta operațiunile sau care pot genera prejudicii de imagine ireparabile, și își canalizează eforturile spre identificarea și gestionarea acestora. Impunerea respectării politicilor companiei la nivelul furnizorilor și verificarea conformării acestora cu cerințele legislative în vigoare și cu o serie de standarde relevante devin o practică standard în afaceri. Astfel, cerințele Directivei vor avea un rol indirect de extindere a acestei abordări, influențând astfel și companiile mici și mijlocii care sunt furnizori principali ai unor brand-uri de renume (ex. în România industria auto și industria textilă).

În plus, la nivel internațional există o nevoie acută de aliniere a practicilor de raportare, care să susțină publicarea de informații ce permit comparabilitatea, permițând astfel adoptarea de decizii informate. Exemplul privind raportarea riscurilor asociate schimbărilor climatice și inițiativa Boardului pentru Stabilitate Financiară sunt un semn clar al acestei direcții”, adaugă Șerban Toader.

Avem șansa de a transforma aceste presiuni în oportunități de dezvoltare economică, prin încurajarea unor investiții sustenabile, susținerea mediului de afaceri și, nu în ultimul rând de a modela mentalități.

România se află în etapa de transpunere a cerințelor Directivei 2014/95/UE în legislația națională, Ministerul Finanțelor Publice publicând recent un proiect de Ordin privind modificarea și completarea unor reglementări contabile, ce înglobează aceste cerințe de raportare non-financiară.

Un reper important pe agenda celor interesați ar putea fi cel de anticipare a acestor tendințe și de evaluare a oportunității de a defini seturi de indicatori cheie de performanță relevanți pentru activitățile companiilor ce intră sub incidența Directivei, care să permită autorităților la nivel central să contureze direcții de dezvoltare având la bază datele non-financiare publicate.

De modul în care companiile și autoritățile înțeleg și implementează aceste cerințe depinde poziționarea României în acest context amplu, guvernat de un Acord fără precedent privind schimbările climatice și un set de 17 obiective ambițioase de dezvoltare durabilă. Avem șansa de a transforma aceste presiuni în oportunități de dezvoltare economică, prin încurajarea unor investiții sustenabile și atragerea de capital străin, susținerea mediului de afaceri în procesul de tranziție de la filantropie către inițiative strategice de dezvoltare durabilă, de a încuraja companiile mici să își construiască modele de afaceri sustenabile, și, nu în ultimul rând de a modela mentalități. Creionarea unui proiect la nivel național pornind de la aceste elemente pivot poate aduce viziunea necesară mobilizării la nivelul întregii societăți și stabilirea unui țel național mai înalt.

Limitări:

Acest articol nu reprezintă o cercetare științifică riguroasă și are rolul de a prezenta opiniile autorilor cu privire la subiectele expuse.

Contact

Șerban Toader

Senior Partner,
KPMG in Romania
Email: stoader@kpmg.com

Geta Diaconu

Director, Sustainability Advisory
Email: gdiaconu@kpmg.com

Aurelia Călin

Senior Consultant, Sustainability Advisory
Email: acalin@kpmg.com

KPMG in Romania

Bucharest

Victoria Business Park
DN1, Bucuresti Ploiesti Road,
no. 69 - 71 Sector 1, Bucharest
013685, Romania
Tel: +40 372 377 800
Fax: +40 372 377 700
Email: kpmgro@kpmg.ro
Web: www.kpmg.ro

Cluj

Liberty Technology Park
Gării street, no. 21, Cluj-Napoca
Cluj, 400117, Romania
Tel: +40 372 377 900
Fax: +40 753 333 800

Constanta

Mamaia blv., no 208, 2nd floor
Constanta, 900540, Romania
Tel: +40 756 070 044
Fax: +40 752 710 044

Iasi

Ideo Business Center,
Pacurari road, no. 138,
1st floor, Office B105
Iasi 700521, Romania
Tel: +40 756 070 048
Fax: +40 752 710 048

Timisoara

Mihai Viteazu blv., no 30,
Timis, 300222, Romania
Tel: +40 256 22 13 65
Fax: +40 256 49 93 61

KPMG in Moldova

Chisinau

Stefan cel Mare blv., no 171/1
8th floor, MD-2004, Chisinau
Republic of Moldova
Tel: + 373 22 580 580
Fax: + 373 22 540 499
E-mail: kpmg@kpmg.md
Web: www.kpmg.md

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation. The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.

© 2016 KPMG Romania S.R.L., a Romanian limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved. Printed in Romania.